בותני' אלו דברים של עובדי כוכבים

אסורין ואיסורן איסור הנאה "היין יוהחומץ

של עובדי כוכבים שהיה מתחלתו יין יוחרם

הדרייני ועורות לבובין רשב"ג אומר יבזמן שהקרע שלו עגול אסור משוך מותר

שבשר הנכנם לעבודת כוכבים מותר והיוצא

אסור מפני שהוא יסכזבחי מתים דברי ר"ע

מהחולכין לתרפות אסור לשאת ולתת עמהן

והבאין מותרין: נודות העובדי כוכבים

וקנקניהן ויין של ישראל כנום בהן אסורין

ואיסורן איסור הנאה דברי רבי מאיר

וחכמים אומרים יאין איסורן איסור הנאה:

החרצנים והזגין של עובדי כוכבים אסורין

ואיסורן איסור הנאה דברי ר"מ וחכ"א

ילחין אסורין יבישין מותרין יהמוריים וגבינת בית אונייקי של עובדי כוכבים אסורין

ואיסורן איסור הנאה דברי ר' מאיר וחכ"א

האין איסורן איסור הנאה אמר ר' יהודה שאל

ר' ישמעאל את רבי יהושע כשהיו מהלכין

בדרך אמר לו (6) מפני מה אסרו גבינות עובדי

כוכבים אמר לו "מפני שמעמידין אותה

בקיבה של נבילה אמר לו והלא קיבת עולה

חמורה מקיבת נבילה (6 אמרו כהן שדעתו

יפה שורפה חיה ולא הודו לו אבל אמרו

אין נהנין ולא מועלין אמר לו ®מפני

שמעמידין אות' בקיבת עגלי עבודת כוכבים

אמר לו אם כן למה לא אסרוה בהנאה

יהשיאו לדבר אחר °אמר לו ישמעאל ^(ג) היאך

אתה קורא יכי מובים דודיך מיין או כי מובים

דודיך אמר לו כי מובים דודיך אמר לו אין

הדבר כן "שהרי חבירו מלמד עליו בלריח

שמניך מובים: **גמ'** יין מנלן אמר רבה בך

אבוה אמר קרא יאשר חלב זבחימו יאכלו

ישתו יין נסיכם מה זבח אסור בהנאה אף

יין נמי אסור בהנאה יי זבח גופיה מגלן

. דכתיב יויצמדו לבעל פעור ויאכלו זבחי

מתים מה מת אסור בהנאה סאף זבח נמי

אסור בהנאה ומת גופיה מנלן אתיא שם שם

מעגלה ערופה כתיב הכא זותמת שם מרים

וכתיב התם יוערפו שם את העגלה בנחל

מה להלן יאסור בהנאה אף כאן גמי יאסור

בהנאה והתם מנלן שאמרי דבי רבי ינאי

יכפרה כתיב בה כקדשים: והחומץ של עובדי

כוכבים שהיה מתחלתו יין: פשימא משום

דאחמיץ פקע ליה איסוריה אמר רב אשי הא

אתא לאשמועינן יחומץ שלנו ביד עובד

כוכבים אין צריך חותם בתוך חותם אי

יהיולא], ג) [עי׳ תוספות לקמן לב: ד״ה עובד כוכבים

יעוד שם ד"ה ההולרן,

ד) [לקמן לח:], ה) [עי׳ תוספות לקמן לד: ד״ה

תוספות נקנון ... מפנין, ו) [עי תוספות לקמן

הערוך ערך סא א' הסיעו

יחי׳ הסיעו כלומר העתיקון,

גמרי לה ואתא דוד ואסמכיה

תנהו], ט) קדושין מ. [מגילה

כא. זבחים עו: חוליו יא.ז. י) [ל"ל אחר ד"ה וגבינות], ל) לא אמרו. רש"א, ל) [לקמן

לד:ז, מ) וכונת תום׳ אהא

בו זה טיטוס שחרף וגידף וכו׳ וא״כ עלי׳ קאי כל הפסוקי׳ הסמוכים והיינו

הפסוקר הספורט הה קרא אשר חלב זבחימו יאכלו ישתו יין נסיכם אמרו ג"כ העובדי כוכבים על ישראל

וכמ"ש ג"כ רש"י בפ' האזינו

ממיה ע"ש וזה פשוט וברור

בכוונת תוס' ועיין מ"ש המהרש"א דלא מנאתי שם

בגיטין ע"כ ולפמ"ש בס"ד

ניחא שפיר], () [כדאיתא במגילה כא:], ס) נ"ל

גליון הש"ם

גמרא א"ל ישמעאל. עיין נר"ש פ"י משנה א דפרה

ועיין בתשובת הריב"ש סימן רפ"ד:

בא א מיי פי״א מהלכות א סמג לאוין קמט טוש"ע שלה מיתן קרג סעיף א: "ד סיתן קרג סעיף א: ב תיי" שם הלכה יג סתג שם טוש"ע שם

:סעיף עבודת כוכבים הל' ג סימן קלט סעיף א: בה ה מיי׳ פ״ע שם הלכה בה חניי פייט שם הככה יז סמג לאין מה טוש"ע י"ד סימן קמח סעיף יא: גר ר מיי פי"א מהלכות מאכלות אסורות הלי

טו סמג לאוין קמט טוש"ע י"ד סימן קלו סעיף א: בד ד מיי שם הלכה יד

סמג שם טוש"ע י"ד סימן קכג סעיף יד: נח ח ט מי" פ"ג מהלי מאכלום אסוכום כלי "ד סימן קטו סעיף ב: לבו י מיי׳ פ״ו מהלכות עבודת כוכבים הלי טו סמג עשין טו טוש״ע י"ד סימן קלט סעיף א: ם מיי פ"י מהלכות רוצח הלכה ו סמג

עשין עח: עשין מהלי ל מיי פי"ד מהלי אבל הלכה כא סמג עשין דרבנן ב טוש"ע י"ד מהלכות מהככות מחכנות אסורות הלכה י סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד סימן קיח כשיף א וסימן קל סעיף ג:

תורה אור השלם 1. יִשַּׁקַנִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ

בִּי טוֹבִים דּדֶיךְ מְיָּיִן: שיר השירים א ב 1. לְרֵיחַ שְׁמְנֶיךְ טוֹבִים 2. שָּמֶן תּוּרַק שְׁמֶּךְ עַל בַּן שָׁמֶן תּוּרַק שְׁמֶךְ עַל בַּן עַלְמוֹת אֲהַבוּךְ: שיר

השירים א ג אשר חלב זבחימו יָקוּמוּ וְיַעְוֹרֶכֶם יְהִי עַלֵיכֶם סִתְרָה:

דברים לב לח דברים לב לח 4. וַיִּצְמְדוּ לְבַעַל פְּעוֹר. וַיֹּאכְלוּ זְבְחֵי מֵתִים: תהלים קו כח תהלים קו כח 1. וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּל

הָעָרָה מִרְבָּר צִּן בַּחֹרֶשׁ הָרִאשוֹן וַיֵּשֶׁב הָעָם הָרִאשוֹן וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקָדֵשׁ וַתְּמָת שָׁם מִרְיָם ותקבר שם:

במדבר כ א 6. וְהוּרְדוּ זְקְנֵי הְעִיר הַהוֹא אֶת הָעֶגְלָה אֶל נַחַל אַיתְן אֲשֶׁר לֹא יֵעְבֵּד בּוֹ וַלֹא יִזְרִי יִיירַרי יייר בו ולא יורע וערפו שם אָת הָעֶגְלָה בַּנְּחַל:

וברים כאו 7. בַּפַּר לְעַמְּךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פָּדִיתְ יְהֹוֶה וְאַל תִתֵן דָּם נָקִי בְּקֶרֵב עִמְּרְ יִשְׂרָאֵל וְנָכַּפֵּר לְהָם דברים כא ח

רבינו חננאל

בלורית וגבינה בזו המסכתא אפר מקלה במכות: מרגני ואלו דברים של עובדי כוכבים אסורין ואיסורן איסור הנאה היין והחומץ של עובדי כוכבים וכו׳. יין מנא לן דכתיב אשר חלב זבחימו יאכלו ישתו יין נסיכם איתקש יין לזבח ואיתקש הזבח למת שנאמר ויצמדו לבעל פעור ויאכלו זבחי מתים מה מת אסור בהנאה אף יין של עובדי כוכבים אסור בהנאה ומת שאסור

וגזרה דרבנן היא שגזרו על יינס משום בנותיהן וי"ל דודאי עיקר גזרה דסתם יינם (לקמן לו:) משום בנותיהן הוא מיהו לא היו אוסרים אותו בהנאה מטעם זה מידי דהוה אפיתן ושמנם אלא עבדו רבנן

כיין נסך גמור שנתנסך לפני עבודת כוכבים שאסור מן התורה משום דדמי ליה ועל יין נסך שואל התלמוד מנלן וא"ת ויין שנתנסך למה לי קרא מי נפיק מכלל שאר זבח וי"ל דאין הכי נמי דוביחה ונסוך שני עניינים הם ומרבה להו לקמן לאסור בפרק ר' ישמעאל (דף נא.) מזבח כל כעין זביחה ומניסוך זריקה המשתברת כגון שבר מקל לפניה: ישרתן יין נסיכם. למאן דדריש להאי קרא בעובדי כוכבים ניחא ולמאן דדריש ליה מ) בגיטין (דף נו:) גבי טיטוס שאמר מקרא זה על ישראל וכן דורשו כלפי ישראל לריך לפרש שהיו העובדי כוכבים מגנין ישראל על עבודת המזבח כנגד מה שעושין קאי אמזבח שאוכל מנחות ושותה נסכים: אתיא שם שם מעגלה ערופה. תימה אדיליף תקרונת עבודת כוכבים ממת ומת מעגלה ערופה נילף מת גופיה שם שם מעבודת כוכבים עלמה כדאמרינן כוכבים דכתיב בעבודת כוכבים אבד שם וי"ל דהתם משמשין ממשמשין ממש (ח) דקרא דאבד תאבדון בכלים

נקט דאשמועינן מינה תרתי: הוא. מכאן היה נראה להתיר

בספרי ר' יהודה ורבי נחמיה חד דורשו כלפי העובדי כוכבים וחד לעבודת כוכבים שלהם ויאכלו וישתו פרק נגמר הדין (סנהדרין דף מו: ושם) גבי האורג בגד למת דרבא יליף דלא מיתסר בהזמנה שם שם מעבודת תאבדון את כל המקומות אשר עבדו כשנשתמשו בהן לעבודת כוכבי' הכתוב מדבר. [כדאיתא לקמן דף נא:]: כפרה כתיב בה כקדשים. תימה

בפ"ק דכריתות (דף ו.) דרשינן וערפו שם שם תהא קבורתה וי"ל דאינטריך תרוייהו דאי משום דכתי' כפרה (מ) אמרי' לאחר עריפתה מותרת דאין לך דבר שנעשית מלותו ומועלין בו ואם מוערפו שם ה״א אינה אסורה עד לאחר מיתה לכך אנטריך כפרה כתיב כקדשים דמיתסר אף מחיים וגם אילטריך לדמותה לקדשים לומר שאינה אלא ביום י ושיהא טרפות פוסל בה כדאמרינן בפ"ק דחולין (דף יה.): אמר רב אשי הא אתא לאשמועינן חומץ בו'. ה״ה דהוה מלי למימר דחשמועינן דוקח של חיסור שנתנסך בעודו יין אבל של ישראל מותר דלאו בר ניסוך הוא אלא חדא

אי משום אנסוכי חומץ לאו בר ניסוך חומד שלנו במגע עובד כוכבים וגם רבינו משולם התירו ור״ת הקפיד עליו ואמר כי אין אנו בקיאין בטיב חומץ כי מעשים בכל יום בדעות חלוקות יש קורין אותו חומך ויש קורין אותו יין ובהמוכר ם) (את הספינה) (ב"ב דף נו.) נמי פליגי בריחיה חלא וטעמיה חמרא וגם על הבוסר שהתיר רבינו משולם במגע עובד כוכבים משום

אינו נריך אלא חותם אחד דהואיל משום אינסוכי לא מנסכי ואי משום איחלופי ואשמועינן מתני׳ דלא מנסכי חומץ: כיון דאיכא חותם לא מרח ומזייף אמר משום איחלופי. לצורכו להחליפו ברע רבי אילעא שנינו יין מבושל של עובדי ממנו: לא טרח ומזייף. לסתור חותמו כוכבים שהיה מתחלתו יין אסור פשיטא של ישראל ולעשות חותם אחר מזוייף: משום דאיבשיל פקע ליה איסורא אמר רב יין מבושל. משמע שהיה מתחלתו יין ביד עובד כוכבים ובשלו אסור בהנאה אשי הא אתא לאשמועינן ייין מבושל שלנו משום תחילתו: הה החה להשמועינן. ביד עובדי כוכבים אין צריך חותם בתוך חותם אי משום אינסוכי לא מנסכי ואי משום טעמא דהעובד כוכבים בשלו הא בשלו ישראל בהיתר תו לא מיתסר בהנאה איחלופי

וקמשמע לן דלא מנסכי עובדי כוכבים דמה שיולא ממנו נקרא מים כדאמר פרק כל הגט (גיטין דף לה.) משעת כניסת מים לבוסר וכן יין מבושל הלכך יין מבושל שלנו שהופקד לעובד כוכבים א"ל כו': בפרק ד' דמסכת שביעית (מ"ח) הבוסר משהביא מים אוכל בו פתו בשדה הקפיד רבינו תם משום דאין אנו בקיאין מתי קרוי בוסר ועוד כתב ששנה אחת לא נתבשלו היינות וכי בשביל שיינותיהם אינם

אלונתית

בהנאה מנא לן כתיב שם

מבושלות כל צרכיהן הכי נמי נאמר שלא ינהג אותה השנה דין יין נסך:

 ל) [עי' פרש"י לקמן לב:
ד"ה בשר], כ) [הא דלא
אמר זכחי ואמר סבחי
עי מוס' לקמן לב: ד"ה ירן מנדן. תימה מאי קא בעי מנלן הא מתניתין מיירי בסתם יינם מתני' שהיה מהחילהו יין. ביד העובד כוכבים לאפוקי היכא דובין עובד כוכבים חומץ מישראל דלא מיתסר דטעמא דאסור בהנאה משום דדלמא נסכיה הוא וחומן לא מנסך: וחרם הדרייני. בגמרא ולב.ן מפרש ששוריהו במים ויולא יין הנבלע בו:

ועורות לבובין. שקורעין כנגד הלב. דרכן לעשות כן לעבודת כוכבים ומוליאין את הלב דרך הנקב ומיתסר משום זבחי מתים: משוך מותר. שאין עושין כן לעבודת כוכבים: והיולה הסור. בהנחה דעושין תקרובת: לתרפות. לטעות עבודת כוכבים למרחוק: אסור לשאת ולחת. דאזיל ומודה לעבודת כוכבים ועוד דובני מידי דאלטריך לעבודת כוכבים לתקרובת: נודות עובדי כוכבים. של עור: וקנקניהם. חרם: כנום בהן. הכנים בהן יין לקיום: חרלנים ווגין. פסולת של עובים וגרעינין שבתוכן: לחים. כל שנים עשר חדש: אסורין. אף בהנאה: המוריים. (ם) שמן של דגים: י ואיסורן איסור הנאה. שמא עירב בו יין: וגבינות בית אונייקי. שם הכפר אבל שאר גבינות מותרין בהנאה ובגמרא מפרש לה (דף לד:): מפני מה אסרו. לרבנן קבעי לה דאסרו לה באכילה ולא בהנאה: והלא היבת עולה חמורה. שהעולה אסורה בהנאה ומועלין בה: שדעתו יפה. שאינו קך ומואס בה: שורפה. הומי"ר בלע"ז גומעה: ולא הודו לו. י) לאומרים כן (ו) להיתירא לכתחלה: אבל אמרו לא נהנין ולא מועלין. וכל היכא דתנן הכי שרי מדאורייתא אבל רבנן (ו) דגזרו בה והכי משמע לא נהנין מדרבנן ואם נהנה אין בה מעילה. אלמא מדלית בה מעילה ש"מ האי חלב הכנוס בקיבת העולה כפירשה בעלמה הוא: בקיבת עגלי עבודת כוכבים. שנעשו לה תקרובת וגבי עבודת כוכבים אפי׳ פרש אסור דניחא ליה בנפחיה שיראה יפה כדאמרינן בגמראט: השיאו לדבר אחר. לא רצה לגלות דבר הברור כדמפרש בגמרא [לה.] טעמא: כי עובים דודיך. לשון זכר: או דודיך. לשון

נקבה והכי קאמרה כנסת ישראל

ישקני הקב״ה מנשיקות פיהו כי כך

אמר לי טובים דודיך מיין: **תבירו** מלמד עליו. שהוא לשון זכר וכנסת

ישראל היא דקאמרה לפני שכינה לריח

שמניך טובים וגו׳ עלמות אהבוך לא

שייך למימר לנקבה: גבו' אף יין

אסור. שנתנסך לעבודת כוכבים: כפרה כחיב בה. כפר לעמך ישראל

(דברים כא) הלכך אסור בהנאה

כקדשים: ה"ג אמר רב אשי הא אחא

לאשמועינן חומך שלנו. חומך של

ישראל שהפקידו אלל עובד כוכבים

הגהות הב"ח

(א) גם' מפני מה אסרו. לו) גם נופני נוס מסור. נ"ב עיין פרש"י ע"ז סוף דף לד: (3) שם ואמרו הן וכו׳ ולא מועלין חזר מתר לו מפני שמעמידין אותה: (ג) שם ישמעאל אחי היאך אתה: (ד) שם וזבח גופיה: (ה) רש"י ד"ה המוריים שומן של: (ו) ד"ה ולא הודו וכו׳ להתירה: (ו) ד"ה אבל רכנן הוא דגורו: וכן יכק יייד לתיח (ה) תוספות ד״ה לתיח וכו׳ וכו׳ ממש גמר דקרא וכו׳ בכלים שנשתמשו כל"ל יאות כ נמחק: (ט) ד"ה כפרה וכו' כפרה הוה אמריגן וכו' כתיב בה : כקדשים

לעזי רש"י הומי"ר. לבלוע על ידי

מוסף רש"י כוכבים. שהעכו"ם רונה להכניסו, מותר. בהנאה אם נזהר ישראל ליטלו עם

כניסתו קודס שיקריבו לותו (לקמן לב:).

מותו (לקמן לב:). לתרפות. לכקש טעותן

למקום אחר (לקמן לב:). מפני מה אסרו גבינות עכו"ם. נאכילה, ולרכנן

הבעי לה דהא משום חלב

למיחש, דקי"ל חלב טמא

אינו עומד, כלומר אינה

מינו עותד, כנותר מינה נקפת (לקמן לד:). כפרה כתיב בה. כפר לעמן ישראל, כקדשים. וקדשים אסורים בהנאה שהרי

מועלין בהן (קדושין נז.).